

Ledtråd: **En sko som man går på vattnet med**

Sid nr	Fakta till stödorden.
1	<ul style="list-style-type: none">● Man tror att skridskorna uppfanns i Finland redan på stenåldern för ca 4000 år sedan. Att det var just i Finland är kanske inte så konstigt eftersom det är känt för att vara "de tusen sjöarnas land" - det finns alltså många sjöar i Finland. Det var lättare och närmare att ta sig fram över isarna än att vandra runt sjön.● Men det äldsta skridskoliknande föremål som hittats användes för mer än 20 000 år sedan i Holland.● Det första paret skridskor ska ha varit gjorda av hästben.● Vikingarna använde också skridskor när de skulle ta sig över isarna.● Deras skridskor var gjorda av lårben av ren eller älg. Dessa skridskor kallades isläggar.● Islagg användes även på medeltiden. Då var den tillverkad av en kraftig benbit från ko eller häst. Man slipade undersidan så att den blev platt och sedan polerade man den. För att det skulle glida ännu bättre så smorde man in den med fett från grisar. För att man skulle kunna sätta fast den på foten gjorde man hål för att kunna dra i remmar. Man använde sedan en stav för att staka sig fram.
2	<ul style="list-style-type: none">● På 1400-talet kom metallskenor och det förändrade skridskoåkningen.● Skridskor av järn är i Sverige kända åtminstone sedan 1500-talets mitt. På en bild från 1674 kan man se att skridskorna har skenor och att de har höga spetsar som står upp. Liknande skridskor fanns också ungefär samtidigt i Holland och det är just Holland som vi i Sverige har tagit efter.● Att det var så vanligt med skridskoåkning i Holland är att det finns många vattenvägar som frös så att man kunde ta sig fram.● Från 1700-talet finns några få järnskridskor bevarade. På dessa äldre skridskor var skenan infälld i en fotplatta av trä med remmar som användes för att spärra fast skridskon på kängan. Ibland var de avpassade för respektive fot och därför märkta med H och V, för höger resp. vänster fot. Skridskor av den här typen var vanligen tillverkade av bysmeden. Ungefär samma konstruktion levde kvar under lång tid.● Först vid mitten av 1800-talet kom skridskor helt av metall där fotplattan av trä

	ersattes med fotstöd av metall.
3	<ul style="list-style-type: none"> ● Rörskridsko är en skridsko där skenan sitter i ett rör. Detta rör sätts sedan fast under en sko. Rörskridskon var populär runt 1907 - 1909. ● Ett svenskt slangord för skridskor är "rör" vilket kommer från rörskridskon. ● Det första paret skridskor klarade en fart på ca 8 km i timmen, och kan jämföras med dagens moderna skridskor som klarar hela 60 km i timmen.
	<p style="text-align: center;">Källor</p> <ul style="list-style-type: none"> ● – http://sv.wikipedia.org/wiki/Skridskor ● – http://sv.wikipedia.org/wiki/R%C3%B6rskridskor ● – http://www.ibengt.se/skridskorna-en-finsk-uppfinning/ ● – http://www.kalmarlansmuseum.se/samlingar/vara-samlingar/manadens-foremal/skridskor-och-skridskoakning/